

повітряного транспорту є розвиток повітряних транспортних вузлів – модернізація та розширення аеропортів, покращення пасажирських та вантажних терміналів [3].

Таким чином, українські підприємства повітряного транспорту, незважаючи на критичні внутрішні умови та досить значну конкуренцію на зовнішніх ринках змогли частково адаптуватися та продовжити свою роботу. Важливим завданням держави у повоєнній відбудові економіки стане відновлення галузі цивільного повітряного транспорту, оскільки вона фактично сьогодні не працює, що з кожним днем поглиблює кризу та погіршує шанси на успішне й швидке відновлення.

Список використаних джерел:

1. Державна авіаційна служба України. URL: <https://avia.gov.ua/pro-nas/statistika/periodychna-informatsiya/>
2. Два роки без рідного неба. Де і як виживає українська цивільна авіація під час великої війни. URL: <https://thepage.ua/ua/economy/yak-vizhivaye-ukrayinska-civilna-aviaciya-pid-chas-povnomasshtabnoyi-vijni>
3. Вовк О.М., Ковальчук А. М., Сафонік Н. П. Проєктування векторів відновлення інфраструктури вантажних перевезень. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. №7 (21). С. 219-232. DOI:[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-7\(21\)-219-232](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-7(21)-219-232)

Коритько Т. Ю.,

*к.е.н., доцент, с.н.с. відділу проблем економіки підприємств
Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

В роботі досліджено особливості використання цифрових платформ та екосистеми, що формуються ними, трансформують цілі галузі та стають драйверами економічного зростання, інновацій та конкуренції.

Ключові слова: цифровізація, промислове підприємство, цифрова платформа, цифрова трансформація, екосистема

Для підвищення ефективності діяльності підприємств доцільно розробити нову модель управління, яка вимагає впровадження цифрових технологій з урахуванням крос-галузевого характеру при виробництві інноваційної продукції.

Реалізація екомистемної моделі відновлення економіки України на підґрунті використання цифрових платформ призведе до підвищення її технологічного суверенітету та економічної безпеки промислових підприємств. Впровадження крос-галузових екосистем призведе до активізації інноваційного розвитку промислових підприємств та забезпечить утримання лідерських позицій країни на ринку високотехнологічної продукції [3].

Реалізація крос-галузевої взаємодії промислових підприємств відбувається на основі побудови цифрової платформи. Привабливість платформ для промислових підприємств визначається набором завдань, які вона дозволяє вирішити. По-перше, виступаючи як технологічна основа виконання різних функцій, наприклад в галузі організації виробничої, збутової діяльності, діяльності у сфері управління ресурсами тощо. По-друге, виступаючи посередником над ринком, забезпечуючи зниження транзакційних витрат, спрощуючи взаємодія між різними учасниками ринку [7].

В Україні серед підприємств стає поширеним такий вітчизняний програмний продукт як ERP-система IT-Enterprise корпорації «Інформаційні технології». Ця система має комплексні проекти впровадження «Industry 4.0» на підприємствах сфери промисловості (металургії, машинобудівної, харчової, хімічної, кабельної) та сільського господарства, включаючи введення систем керування виробництвом, контролінгом, логістикою, бюджетуванням тощо. Всі модулі системи IT-Enterprise умовно групуються в контури управління, а саме такі як: виробництвом та технічною підготовкою виробництва, проектами, основними виробничими засобами, бізнес-процесами та документообігом, персоналом, логістика, бюджетування й контролінг. ERP-система IT-Enterprise складається з багатьох модулів, кожен з яких автоматизує певні завдання [1].

У Національній економічній стратегії на період до 2030 р. визначено такі вектори економічного розвитку у сфері цифровізації: розробити та впровадити

карти цифрових трансформацій 7-10 галузей, які потенційно можуть показати значне зростання за період 3-5 років; запровадити пакет стимулів для створення в країні високотехнологічних виробництв (так звані «смарт-фабрики», Індустрія 4.0.); впровадження системи інвестиційних конкурсів (для державних промислових підприємств та концесійних моделей); реалізація програм «Україна – цифровий коридор» та «Україна – Data Elysium» [2].

Основні групи учасників платформи взаємодіють між собою і отримують вигоди від мінімізації транзакційних витрат (наприклад, при пошуку партнерів, товарів, послуг, організації платежів, укладанні контрактів, контролі виконання домовленостей, оцінки репутації галузевих учасників тощо) (рис. 1).

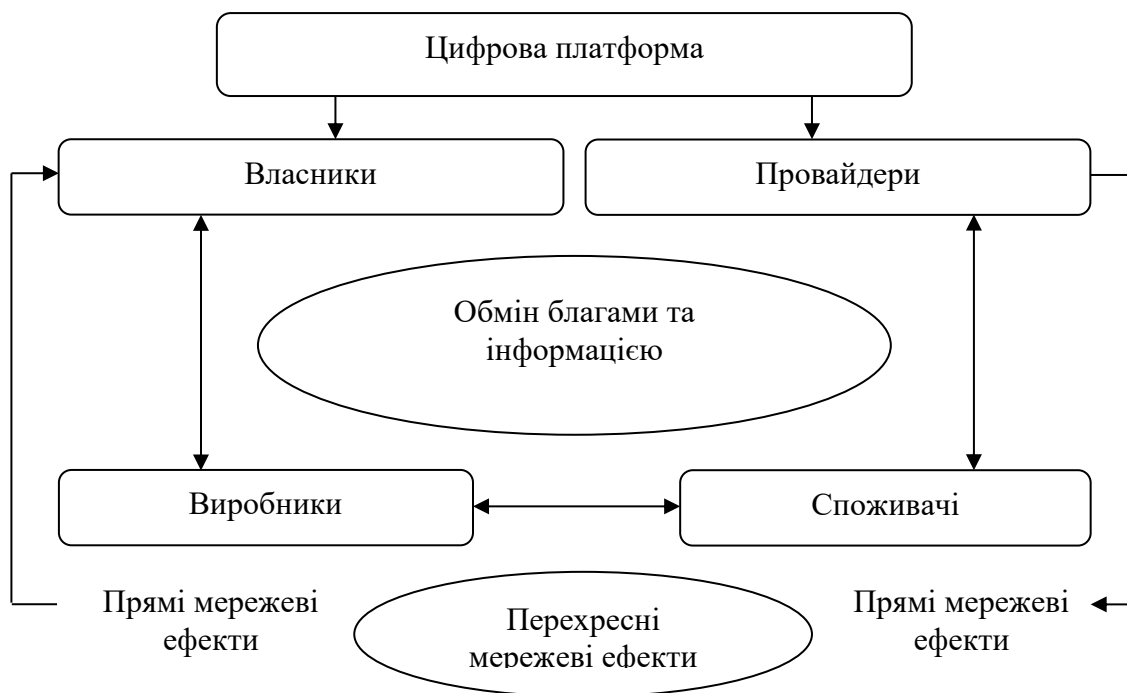

Рисунок 1 – Взаємодія між учасниками цифрової платформи

Успішна взаємодія між учасниками цифрової платформи створюють прямі мережеві ефекти – тобто підвищення цінності продукту, що надається платформою у міру зростання числа користувачів даного продукту (наприклад, чисельність користувачів соціальної мережі багато в чому визначає та її успішність), а також перехресні (двосторонні) мережеві ефекти, коли наявність однієї групи користувачів платформи підвищує цінність продукту для іншої групи [4;5; 6].

Вважаємо, що крос-галузева взаємодія промислових підприємств на підґрунті використання цифрової платформи призведе до:

- оптимізації бізнес-процесів на підприємствах;
- підвищення конкурентних переваг для виробників товарів та послуг;
- підвищена прозорість комунікації з клієнтами завдяки мережевим ефектам.

Формування екосистем, які засновані на цифрових платформах посилюють конкуренцію та кооперацію між промисловими підприємствами.

Підприємства можуть використовувати цифрові платформи, які спрямовані для:

- взаємодії з іншими підприємствами;
- в межах взаємодії з однієї групи підприємств;
- підвищення продуктивності праці;
- пошуку нових постачальників на внутрішньому ринку;
- пошук споживачів на зовнішньому ринку;
- отримання консалтингових послуг.

Таким чином, цифрові платформи виступають драйвером, який сприяє підвищенню конкурентоспроможності промислових підприємств. Потенціал платформ дозволяє підприємствам як підвищувати продуктивність, але й спрощує процес виходу зовнішні ринки.

Список використаних джерел:

1. Лазебник Л.Л., Войтенко В.О. Інформаційна інфраструктура в цифровізації бізнес-процесів підприємства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2020. Випуск 42. С. 18–22.

2. Національна економічна стратегія 2030. URL: <http://nes2030.org.ua/>

3. Buleev I., Bryukhovetska N., Korytko T., Piletska S., Patlachuk V. Evaluation of the level of personnel adaptation to enterprises intellectualization in terms of the economy digitalization. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2023. №1. Vol 45. С. 94-104
[doi:https://doi.org/10.15544/mts.2023.10](https://doi.org/10.15544/mts.2023.10)

4. Katz M., Shapiro C. Network externalities, competition, and compatibility // American Economic Review. 1985. Vol. 75/ № 3. pp. 424–440.

5. Korytko T., Piletska S. (2023) The Adaptive Management of Enterprises' Business Processes Under the Condition of European Integration. Recent Trends in Business and Entrepreneurial Ventures., 2023. pp. 27. doi: <https://doi.org/10.52305/KZZV1105>

6. Liebowitz S., Margolis S. Network externality: An uncommon tragedy // The Journal of Economic Perspectives. 1994. Vol. 8, № 2. pp. 133–150

7. Schreieck M., Wiesche M., Krcmar H. (2016). Design and governance of platform ecosystems – key concepts and issues for future research. In: Proceedings of 24th European Conference on Information Systems (ECIS). İstanbul, Turkey.

Косенков Д.С.,

аспірант

Науковий керівник: Вовк О.М., д.е.н., професор

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗАКОНОМІРНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ НЕОМОДЕРНІЗАЦІЙНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

Вплив інвестиційної активності на результативність діяльності підприємств важко переоцінити за сучасних умов цифровізації та глобальної боротьби за інформаційній технології, що здійснюється на ринках транспортних послуг як в межах регіону чи держави, так в масштабах світової економіки. Сутність економічної категорії «інвестиційної активності» визначається як активний процес інвестування капіталу чи інших ресурсів з метою здобуття прибутків, конкурентних переваг або соціального статусу [1-2]. Це включає в себе прийняття рішень щодо розподілу грошових коштів, придбання цінних паперів, нерухомості або інших активів, що мають потенційно високу дохідність. Інвестиційна